

Miljö- och energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
anna.m.carlsson@regeringskansliet.se

Er referens M2018/02927 /Ee

Yttrande angående remiss av Energimyndighetens rapport Kontrollstation 2019 för elcertifikatsystemet (ER 2018225)

Chalmers tackar för möjligheten att yttra sig i detta ärende.

Idag byggs och planeras vindparker i Sverige och i de ekonomiska kalkylerna räknar man inte med att det kommer något bidrag från elcertifikatsystemet. Det visar att systemet spelat ut sin roll för framtida utbyggnad, däremot är det av största vikt att det fortfarande fungerar för de som har gjort investeringar. Chalmers anser därför inte att Energimyndighetens förslag om en stoppregel år 2030 är ett bra förslag. Detta skulle innebära en stor överproduktion mot målet för elcertifikatsystemet, straffa de tidiga investerarna samt generera kostnader för administration av systemet onödigt länge.

Chalmers föreslår istället:

- Tidsstopp 31 december 2021
- Tilldelningsstopp vid 696 miljoner utfärdade elcertifikat
- Komprimerad kvotkurva

Detta är i linje med Svensk Vindenergi och Svensk Vindkraftförening förslag. Det är naturligt att Sverige inför ett tidsstopp för elcertifikatsystemet som är samma som det norska, alltså 31 december 2021. På så sätt bli det samma regler som gäller oavsett land. Chalmers förordar ett tidsstopp istället för ett volymbaserat stopp för att det ska bli tydligare för alla parter vad som gäller och när stoppet infaller.

Dock anser Chalmers att det inte bara är uppfyllandet av målet för elcertifikatsystemet som ska beaktas vid ett stopp utan även balansen mellan tillgång och efterfrågan av elcertifikaten. Därför behövs även ett tilldelningsstopp vid 696 miljoner utfärdade elcertifikat, vilket är målet för systemet. Genom detta förfarande gynnas de som investerat tidigt genom att de får elcertifikat under en längre period. Den information som vi haft tillgång till visar att tilldelningsstoppet bör inträffa innan 2030. När 696 miljoner certifikat utfärdats kan systemet stängas.

CHALMERS

Då det nu är ett mycket stort överskott på elcertifikat vore det rimligt att justera kvotkurvan så att kvoterna höjs mest nu i närtid. Detta skapar bättre förutsättningar för de som redan investerat i vindkraft.

För mer detaljer kring förslaget så hänvisar vi till Svensk Vindenergis remissvar.

Genom att tidigare avsluta elcertifikatsystemet kan man istället fokusera på de framtida utmaningarna med att ha mycket vindkraft i elsystemet. Energiöverenskommelsen är bra för den säkrar den långsiktiga utvecklingen då de flesta politiska partier är med, men det saknas ett instrument för att trygga genomförandet av överenskommelsen. Idag finns det ingen myndighet eller företag som har det absoluta ansvaret för att det finns tillräckligt med elenergi eller effekt i varje ögonblick. Det är ”marknaden” som skall klara denna uppgift och marknadssystemet administreras av en myndighet. Detta har fungerat bra hittills, men det finns tillfällen då marginalerna varit mycket små. Vidare så har vindkraftens sitt största ekonomiska och systemmässiga värde om den är så stabil, jämn och förutsägbar som möjligt och att produktionen ligger i samma landsdel som konsumtionen är det bra för driften och ekonomin i elsystemet. I praktiken innebär det att vindkraften skall byggas ut i fjällen i norr, i havet i söder och fördelas mellan väst och ostkust. Givetvis skall platser med bra vindförhållanden prioriteras. Då blir Sveriges vindkraft så effektiv och nyttig som möjligt. Vidare är Sveriges elsystem en del av det synkrona nordiska systemet som i sin tur är kopplat till det europeiska systemet och i hela detta jättelika nätverk måste det produceras lika mycket elenergi som det konsumeras i varje ögonblick. Att prata om import eller export är bara ett sätt att visa var systemgränsen går.

Dagens system med elcertifikat ger inget bidrag till att garantera elproduktion i Sverige, ej heller stöder det att vindkraftverk placeras där de gör störst nytta för det svenska elsystemet. Det behövs ett nytt system som tydligare styr efter det som är mest effektivt för elproduktion med vindkraft. Ett system där flera myndigheter och branschen gemensamt planerar ny elproduktion med hänsyn till planerade stängningar av produktionsanläggningar, detta gäller äldre vindkraftverk lika väl som uttjänade kärnkraftverk. Kostnaderna för att bygga nya elproduktionsanläggningar pekar tydligt att vindkraft ger det lägsta elpriset. Vidare anser vi att det är av stor vikt att samhället/staten har kontroll på att det finns tillräckligt med elproduktion inom landet och finns det dessutom möjlighet att exportera förnyelsebar el till Europa är detta till stor nytta för miljön. I Danmark och Nederländerna används ett auktionssystem för att styra största delen av utbyggnaden av vindkraft till havs. Erfarenheterna från dessa länder och flera andra visar på att auktionssystemet fungerar bra. Det bör utvärderas om detta är en väg för Sverige att följa.

Ovanstående resonemang visar på viktigheten med en klar och tydlig plan för utveckling av elförsörjningen med vindenergi i varje land och därmed också för hela Europa.

Göteborg 2019-04-05

Göteborg 2019-04-05

Chalmers tekniska högskola
Avdelningen för elkraftteknik

Chalmers tekniska högskola
Avdelningen för elkraftteknik

Ola Carlson
Biträdande professor
Föreståndare Svenskt VindkraftsTekniskt Centrum

Sara Fogelström
Vindkraftskoordinator